

Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg

Finansministeren
1. april 2014

Svar på Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitikspørgsmål nr. 294(Alm. del)af 3. februar 2014 stillet efter ønske fra Inger Støjberg (V)

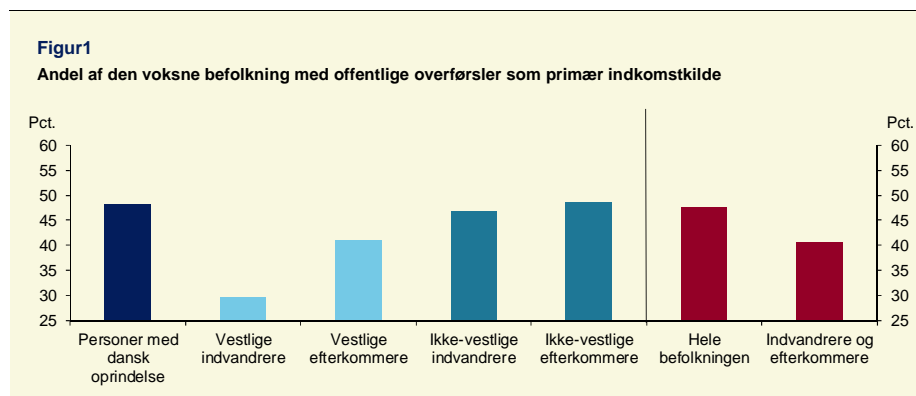
Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad konsekvenserne for de offentlige udgifter ville være, hvis indvandrere og efterkommere havde samme selvforsørgelsesgrad som befolkningen som helhed?

Svar

I besvarelsen af spørgsmålet anses personer for at være selvforsørgende, hvis de ikke har en offentlig ydelse som deres primære indkomst. Udover beskæftigede kan selvforsørgede fx omfatte personer, der forsørges af familiemedlemmer eller ved formueindkomst.

I 2011 udgjorde offentligeoverførsler, herunder folkepension, den primære indkomstkilde for 48 pct. af den samlede voksne befolkning, mens dette var tilfældet for 41 pct. af indvandrere og efterkommere, jf. figur 1. Opgjort på denne vis er selvforsørgelsesgraden for indvandrere og efterkommere set under ét højere end for befolkningen som helhed. Der er endvidere betydelige forskelle blandt de forskellige herkomstgrupper.

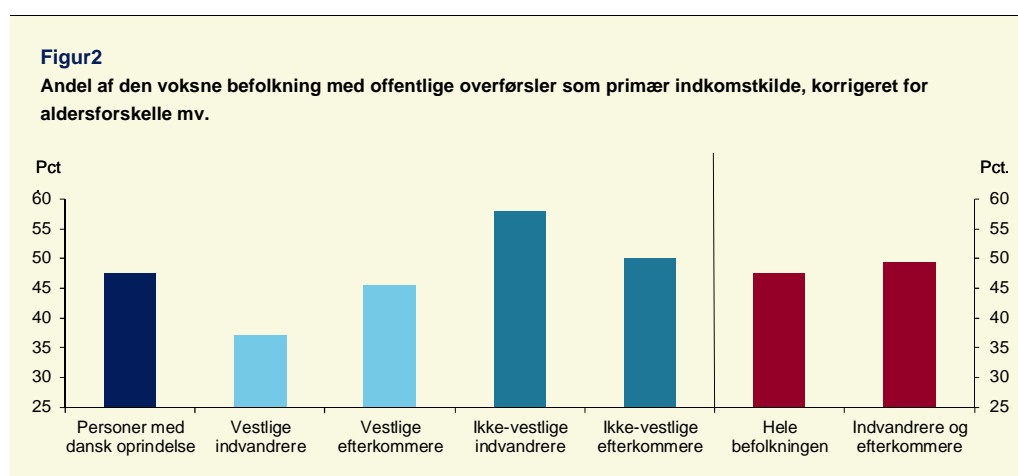

Anm.: Modtagere af offentligeoverførsler er defineret som personer, der har en offentlig ydelse som deres primære indkomst, inkl. SU-modtagere, samt alle former for støttet beskæftigelse. Figuren er baseret på registerdata fra 2011. Figuren er ekskl. personer under 18 år.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Den relativt lave andel af indvandrere og efterkommere med offentlig forsørgelse som primær indkomst kan i høj grad tilskrives, at en større andel af indvandrere og efterkommere er i de mesterhvervsaktive aldre og en mindre andel over folkepensionsalderensammenlignet med befolkningen som helhed. Desuden er der en større andel af indvandrere og efterkommere, der hverken modtager offentligeoverførsler eller er i beskæftigelse, dvs. som fx forsørges inden for familien.

Hvis tallene korrigeres for forskelle i den aldersmæssige sammensætning – således at alle herkomstgrupper antages at have den samme demografiske sammensætning som befolkningen som helhed – ville andelen af indvandrere og efterkommere, som har offentlige overførsels som primær indkomstkilde, være ca. 2 pct.-point større end for befolkningen som helhed, jf. figur 2. Opgjort på denne måde er selvforsørgelsesgraden for indvandrere og efterkommere set under ét således mindre end for befolkningen som helhed. Denne opgørelse tager dog ikke højde for, at en del indvandrere vil udvandre igen, inden de når pensionsalderen. Hermed kan den aldersmæssige sammensætning blandt indvandrere også fremadrettet trække i retning af færre folkepensionister, dvs. en mindre andel på offentlig forsørgelse.

Anm.: Figuren viser andelen af den voksne befolkning, der ville modtage en overførsel, hvis alle herkomstgrupper havde den samme demografiske sammensætning som befolkningen som helhed. Figuren er baseret på registerdata fra 2011. Figuren er ekskl. personer under 18 år.

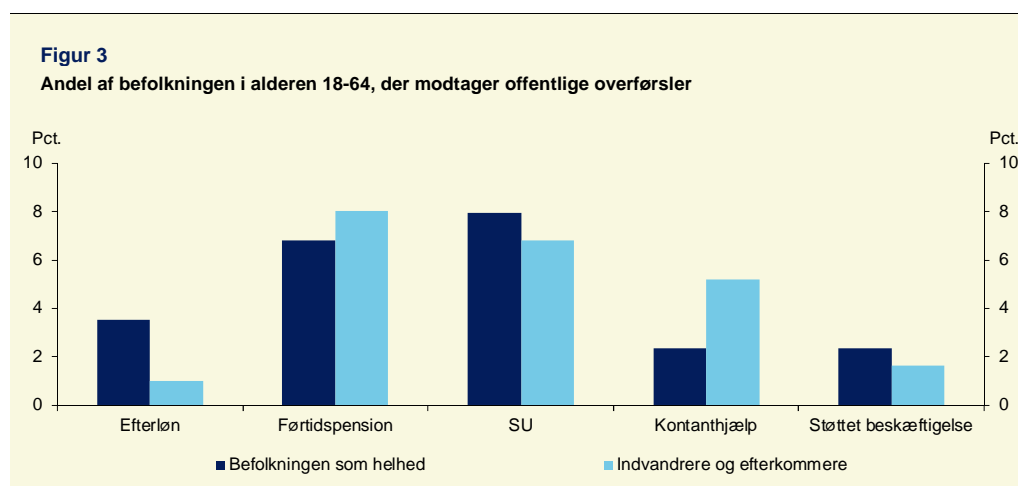
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Forskellene i andelen med overførselsindkomster på tværs af herkomstgrupper skal ses i lyset af en række forhold, herunder blandt andet forskelle i uddannelsesniveaue, sprogkunderskaber og familiemønstre mv. Dertil kommer blandt andet, at omkring 40 pct. af de ikke-vestlige indvandrere er kommet til Danmark som flygtninge. Flygtninge har generelt lavere beskæftigelsesfrekvens og

kan fx være påvirket af psykiske mén som følge af traumatiske oplevelser i deres hjemland¹.

Hvis man hypotetisk antog, at indvandrere og efterkommere – i hver aldersgruppe og for henholdsvis mænd og kvinder – modtog offentlige overførsler i samme grad som befolkningen som helhed, ville det beregningsteknisk kunne svare til en forbedring af den strukturelle offentlige saldo på 7 mia. kr. (2014-niveau)².

I denne hypotetiske beregning er antallet af overførselsmodtagere reduceret med i alt knap 7.000 personer. Dette dækker over forskydninger indenfor de forskellige overførselsgrupper, jf. figur 3. Fx modtager indvandrere og efterkommere i højere grad førtidspension end befolkningen som helhed, men i mindre grad efterløn eller SU. I beregningen falder antallet af førtidspensionister fx med ca. 16.000 personer, mens antallet af SU-modtagere stiger med ca. 17.000 personer.

Anm.: Figuren er baseret på registerdata fra 2011.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

I den hypotetiske beregning modsvares reduktionen i antallet af overførselsmodtagere blandt andet af en stigning i den ordinære beskæftigelse på godt 5.000 personer³. Derudover stiger antallet af beskæftigede, der samtidig modtager en offentlig overførsel (fx beskæftigede SU-modtagere), da dette er mere udbredt for befolkningen som helhed end for indvandrere og efterkommere. Inkl. arbejdstidsvirkninger stiger beskæftigelsen svarende til arbejdsomfanget fra 21.000 personer med en gennemsnitlig arbejdstid i 2014.

¹ Ifølge rapporten "Asylansøgere i Danmark" fra Amnesty Internationals Danske Lægegruppe 2008 lider omtrent en tredjedel af alle nytilkomne asylansøgere af posttraumatisk stress. Ifølge rapporten "Indvandrere i Danmark 2011" fra Danmarks Statistik er 41 pct. af alle ikke-vestlige indvandrere kommet hertil som flygtninge.

² Beregningen er foretaget ved – for hver enkelt overførselsindkomst – at sætte andelen af indvandrere og efterkommere, der modtager overførselsindkomsten lig andelen for befolkningen som helhed, fordelt på køn og alder.

³ Det færre antal overførselsmodtagere er i beregningen fordelt på ordinært beskæftigede og øvrige selvforsørgede ud fra beskæftigelsesgraden for indvandrere og efterkommere, der ikke modtager offentlige overførsler.

Effekten på de offentlige finanser kan yderligere dekomponeres på bidrag fra henholdsvis vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Vestlige indvandrere og efterkommere har generelt en højere selvforsørgelsesgrad sammenlignet med befolkningen som helhed, jf. figur 2. Hermed, hvis man antog, at vestlige indvandrere og efterkommere – i hver aldersgruppe og for henholdsvis mænd og kvinder – modtog offentlige overførsler i samme grad som befolkningen som helhed, ville deres selvforsørgelsesgrad falde, og det kunne svare til en forværring af den strukturelle primære saldo på ca. 6. mia. kr. (2014-niveau).

Tilsvarende kan beregningen laves alene for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som generelt har en lavere selvforsørgelsesgrad sammenlignet med befolkningen som helhed, jf. figur 2. Hermed, hvis man antog, at ikke-vestlige indvandrere og efterkommere – i hver aldersgruppe og for henholdsvis mænd og kvinder – modtog offentlige overførsler i samme grad som befolkningen som helhed, vil deres selvforsørgelsesgrad stige, og det kunne svare til en forbedring af den strukturelle primære saldo på ca. 13. mia. kr. (2014-niveau).

De beregnede, hypotetiske effekter på de offentlige finanser skyldes dels forudsatte ændringer i beskæftigelsesgraderne, dels forskydninger mellem de forskellige typer af overførsler. Fx er nettoudgiften for en førtidspensionist større end for en SU-modtager.

Derimod er der fx ikke taget højde for eventuelle ændringer i arbejdsproduktiviteten eller i det offentlige forbrug som følge af en ændret socioøkonomiske sammensætning af befolkningen. Personer under 15 år er ikke inkluderet i beregningen.

I UUI spørgsmål nr. 293 spørges der til, hvad det vil betyde for de offentlige finanser, hvis befolkningen som helhed havde samme selvforsørgelsesgrad som indvandrere og efterkommere.

Da den befolkningsgruppe, der dermed antages at have en anden (i dette tilfælde lavere) selvforsørgelsesgrad end i dag, er ca. 10-12 gange større end befolkningsgruppen i den første beregning, kan det skønsmæssigt anslås at den numeriske effekt på de offentlige finanser vil være tilsvarende større og have modsat fortegn.

I praksis er det dog vanskeligt at forestille sig et scenarie, hvor dansk arbejdskraft skulle have dansk kundskaber, uddannelser, kvalifikationer og øvrige karakteristika, der svarer til herboende personer med udenlandsk baggrund. Hermed er der tale om et meget hypotetisk scenarie.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon